

دکتر مهدی بهمنی

دکتری مطالعات آمریکا از دانشگاه UCD
پژوهشگر پژوهشکده مطالعات فناوری ریاست جمهوری
همکار در مرکز مطالعات آمریکا

اسلحه اجتماعی

ابعاد مختلف شیوع خرید و استفاده عمومی از سلاح گرم در آمریکا

مروی گذرا بر سیر تحول و تأثیرات اجتماعی فرهنگ سلاح در آمریکا

آمریکایی از آن به عنوان «افول آمریکا» یاد می‌کنند؛ افولی که موجی از ناامیدی نسبت به بهبود وضعیت موجود را در میان توده های مختلف، خلق کرده است. پریا ساچا استاد دانشگاه استنفورد در اثر خود با عنوان امپراتوری تفنگ‌ها^۳، تمایل بالای شهروندان غربی از جمله آمریکایی‌ها به داشتن سلاح را برآمده از فرهنگ تعدی‌گر غربی می‌داند که نتیجه انقلاب صنعتی است^۴؛ فرهنگی که در دوران مدرنیته و با تکیه بر پیشرفت‌های صنعتی، به سلاح گرم مسلح شد و دوران جدیدی از تاریخ با نام استعمارگری^۵ را شکل داد. یکی از واقعیت‌هایی که با مطالعه سیر تاریخی ایالات متحده آمریکا از

است که با جمعیتی بالای یک میلیارد نفر، رقم ۷۳ میلیون قبضه برای آن تخمین زده می‌شود^۲. رابطه منحصر به فرد و پیچیده جامعه آمریکا با سلاح را نمی‌توان با نگاهی تک‌بعدی مورد تحلیل قرارداد زیرا متغیرهای گوناگون و فراوانی در نظام‌دهی به این وضعیت، دخیل بوده‌اند و باید آن‌ها را به صورت یک طیف در نظر گرفت. در یکسوتاریخ و فرهنگ، عواملی قدرتمند به شمار می‌آیند که تأثیرات بنیادینی در ساختن هویت آمریکایی و تمایل آمریکایی‌ها به استفاده از سلاح داشته‌اند. در سوی دیگر، ظرفیت‌های قانونی قرار دارند که صراحتاً از خرید و فروش آزاد سلاح حمایت می‌کنند؛ همچون اصلاحیه دوم قانون اساسی و قوانین فدرالی که در دهه‌های اخیر، به تصویب رسیده‌اند. در سردیگر این طیف، وضعیت است که برخی از اندیشمندان

خرید و استفاده از سلاح گرم در میان غیرنظامیان آمریکایی، به قدری شایع است که باعث شده این کشور در این زمینه، به عنوان موردی استثنایی و خارج از وضعیت طبیعی در جهان شناخته شود. وبسایت شبکه خبری سی‌ان‌ان در گزارشی اعلام کرد، رقم تقریبی ۳۹۳ میلیون قبضه سلاح گرم در اختیار غیرنظامیان این کشور است. مطابق آمارهای ذکر شده در آن گزارش، غیرنظامیان در سراسر جهان، حدود ۸۳۰ میلیون سلاح در اختیار دارند که ۴۰ درصد از آن‌ها به تنهایی در اختیار شهروندان آمریکایی است^۱. به عبارت دیگر، به ازای هر ۱۰۰ نفر آمریکایی ۱۲۰ اسلحه در این کشور وجود دارد. مطابق نظرسنجی دیگری که توسط یک مؤسسه سوئسی صورت گرفته، دومین کشور دنیا بعد از آمریکا و با فاصله ای زیاد، هندوستان

3 Priya Satia, *Empire of Guns: The Violent Making of the Industrial Revolution*, 2018.

4 Isaac Chotiner, "The Roots of America's Gun Culture: How 18th-century British arms sales, the slave trade, and the Revolutionary War contributed to the mess we have today", April 19, 2018, at: <https://slate.com/news-and-politics/2018/04/where-americas-gun-culture-comes-from.html>.
5. Colonialism

2 Karp Aaron, "Estimating Global Civilian-HELD Firearms Numbers, at: <http://www.smallarmssurvey.org/about-us/highlights/2018/highlight-bp-firearms-holdings.html>.

1 Kara Fox, "How US gun culture compares with the world", at: <https://edition.cnn.com/2017/10/03/americas/us-gun-statistics/index.html>.

ابتدا (آنچه به عنوان کشف قاره آمریکا معرفی می‌شود) تا جنگ‌های استقلال، سپس جنگ‌های داخلی و بین‌المللی این کشور تا امروز هویدا می‌شود، وجود رابطه‌ای وثیق و انکار نشدنی میان مجموعه این تحولات با فاکتورهایی همچون خشونت و سلاح گرم است. با ورود غربی‌ها به قاره آمریکا، کشتارهای دسته‌جمعی بومیان با هدف تسویه قومی-نژادی آغاز شد. بعدها این رفتار ضد انسانی با به اسارت درآوردن آفریقایی‌ها و به بردگی کشیدن آن‌ها، ادامه پیدا کرد. همچنین، بکر بودن این سرزمین تازه کشف شده و منابع سرشاری که در آن وجود داشت، قدرت‌های استعماری غربی را وادار می‌کرد

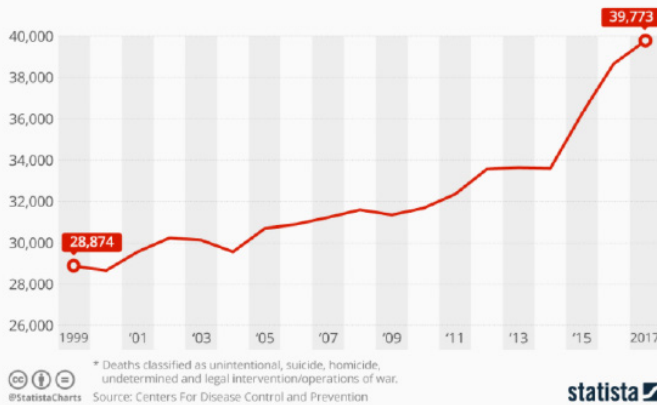
تا با تکیه بر قدرت نظامی خود، تلاش کنند سهم بیشتری از این قاره را تصاحب نمایند. اساساً به همین دلیل است که تا اواخر قرن ۱۸ و ابتدای قرن ۱۹، قاره آمریکا و از جمله جغرافیایی که امروز با نام ایالات متحده شناخته می‌شود، صحنه جنگ‌های طولانی و خون‌بار میان بریتانیا، فرانسه، اسپانیا و پرتغال بوده است. میراث آن دوران در ادوار بعد، به شکل‌های مختلف بازتولید شده اما نکته قابل توجه این است که سلاح گرم، همچنان منبعی مهم در مرگ و میر ساکنان این سرزمین، به شمار می‌آید. دیوید یمان (استاد جامعه‌شناسی دانشگاه ویک فارست)، معتقد

است که فرهنگ سلاح^۱ در ایالات متحده، دچار نوعی تحول بنیادین شده است. وی در یکی از مقالات خود، فرهنگ مذکور را به دوران یک و دو تقسیم می‌کند. مرحله نخست از نظر او تا قبل از میانه دهه ۱۹۸۰ ادامه داشته اما از آن به بعد، وارد مرحله دوم می‌شود. شاخص‌های غالبی که برای مرحله اول (به ویژه در طول قرن ۲۰) برمی‌شمارد، عمدتاً ناظر به نیاز مردم آمریکا برای استفاده از سلاح، به عنوان ابزاری است که معمولاً یا برای شکار (با هدف تأمین گوشت خوراکی) کاربرد داشته یا به منظور دفاع در برابر حیوانات وحشی ضرورت

1. Gun culture

The Steady Rise Of U.S. Gun Deaths

Number of U.S. gun deaths due to firearms (1999-2017)*

نمودار ۱: آمار کلی مرگ و میر در اثر استفاده از سلاح گرم

خشونت‌های مرتبط با سلاح گرم در آمریکا را از نظر ردور نکنیم. همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، سلاح گرم، امروز و قرن‌ها بعد از ورود غربی‌ها به آمریکا، همچنان عاملی مهم در پایان دادن به زندگی ساکنان این کشور است. به تعبیر کارا فوکس (تحلیلگر سی‌ان‌ان)، مرگ و میرهای ناشی از سلاح گرم در سراسر آمریکا، یک تراژدی روزانه است که تنها وقتی در شکل تیراندازهای دسته‌جمعی به وقوع می‌پیوندد، مورد توجه اصحاب رسانه و افکار عمومی قرار می‌گیرد.^۴ بررسی آمارهای موجود نشان‌دهنده این واقعیت است که از اوایل دهه ۱۹۹۰ به بعد، شمار تلفات آمریکایی‌ها در اثر توسل به سلاح گرم، به شکل قابل‌توجهی رشد کرده؛ به طوری که از رقم ۲۸۸۷۴ نفر در سال ۱۹۹۹ به ۳۹۷۷۳ نفر در

فرهنگ سلاح در آمریکا را تحلیل و ارزیابی نموده و نتایج تحقیقات خود را در کتاب محافظ شهروندان: سیاست روزانه سلاح در دوران افول^۲، منتشر کرده است. تحقیقات این استاد دانشگاه آریزونا، نشان می‌دهد اکثریت آمریکایی‌هایی که در دوران کنونی اقدام به خرید و حمل سلاح می‌کنند، این عمل خود را پاسخی به یک یا چند مورد از فهرست زیر می‌دانند:

- افول گسترده اقتصادی-اجتماعی جامعه آمریکا؛
- حس منفی برآمده از بی‌ثباتی اقتصادی و ناامنی فیزیکی؛
- افزایش چشمگیر جرم در کشور؛
- ناکارآمدی پلیس.

درستی این فرضیه وقتی آشکار می‌شود که آن را در کنار شواهد و قرائن انعکاس یافته در رسانه‌ها قرار بدهیم و به‌ویژه، رشد چشمگیر

پیدا می‌کرده و بانگیزه تفریح و سرگرمی، نگهداری می‌شده است.^۱ مرحله دوم فرهنگ سلاح آمریکایی که از میانه دهه ۱۹۸۰ آغاز شده و همچنان ادامه دارد با یک تغییر جدی در انگیزه‌ها و کاربردهای سلاح گرم، همراه بوده است. نویسنده البته به صراحت از نقش برجسته‌ای سخن به میان می‌آورد که جمهوری خواهان با محوریت انجمن ملی تفنگ^۲، در این زمینه ایفا کرده‌اند. وی باور دارد که این نقش در ارتباطی نزدیک با ترویج آموزه‌های فرهنگ مصرف‌گرایی و ارزش‌های سرمایه‌داری، قابل‌تحلیل و تفسیر است و ظهور و بروز آن را باید در تصویب قوانین آسان‌گیرانه‌ای دانست که دست دولت‌های محلی را در اعطای مجوز حمل سلاح، باز گذاشته است؛ به طوری که در عمل، فقط افراد با سابقه شرارت هستند که نمی‌توانند سلاح قانونی تهیه کنند. نویسنده اصل تشویق و تحریک مردم به خرید سلاح را عاملی برای بالا رفتن سطح استفاده از این ابزار در جامعه‌ای معرفی می‌کند که از پیوندهای تاریخی و فرهنگی قوی با خشونت برخوردار است. جنیفر کارلسون، محقق دیگری است که با نگاهی جامعه‌شناختی مقوله

1. David Yamane, "The Sociology of the US Gun Culture, at: <https://online.library.wiley.com/doi/full/10.1111/soc4.12497>

2. National Rifle Association (NRA)

3 Jennifer Carlson, Citizen-Proteectors: The Everyday Politics of Guns in an Age of Decline, 2015..

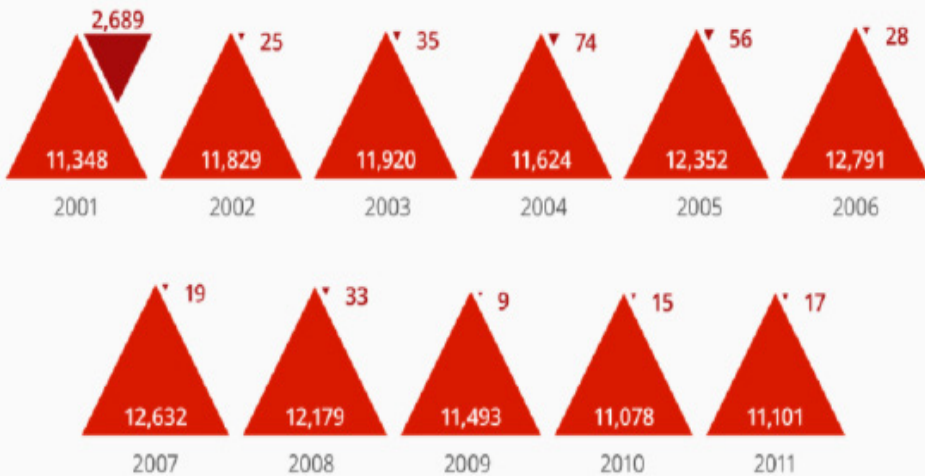
4. Kara Fox, "How US gun culture compares with the world", at: <https://edition.cnn.com/2017/10/03/americas/us-gun-statistics/index.html>

U.S. Deaths From Gun Violence And Terrorism Compared

Deaths from terrorism and gun homicide in the United States from 2001-2011

Gun homicide deaths in the US

US citizens killed by terrorism

Sources: Vox, State Department, Micah Zenko, Justice Department

statista

نمودار ۲: آمارهای مقایسه‌ای قتل‌های صورت گرفته در اثر سلاح گرم و تلفات اقدامات تروریستی

با کمی تأمل درک خواهیم کرد که این تصویر، به هیچ وجه متناسب با انگاره سازهای متداول و هالیوودی از کشوری نیست که به ظاهر، هیچ جنگ داخلی‌ای در آن جریان ندارد و بنا بر سیاست تبلیغی حاکم به عنوان سرزمین فرصت‌ها، به دنیا معرفی می‌شود.

آمریکایی بر رابطه مستقیم میان افول آمریکا با افزایش حس ناامنی، تقویت ناامیدی و توسل به خشونت، در این کشور دارند. برای پی بردن به ابعاد خطرناک و پیامدهای هولناک این وضعیت، تنها کافی است به این فکر کنیم که چه متغیرهایی باید در یک جامعه ضریب پیدا کرده باشند تا یک فرد را به این جمع‌بندی برسانند که باید برای دفاع از خود و اطرافیانش، سلاح به کمر ببندد.

سال ۲۰۱۷ رسیده است. نمودارهای زیر به ترتیب، آمارهای کلی (شامل همه انواع مرگ و میرهای مرتبط با سلاح گرم همچون نزاع، خودکشی، تیراندازی غیر عمد و مانند این‌ها) و آمارهای ویژه قتل مرتبط با سلاح گرم در آمریکا را نشان می‌دهند. آنچه در تحلیل این وضعیت بیش از دیگر ابعاد، حائز اهمیت به نظر می‌رسد، تصریحی است که تحقیقات صورت گرفته محققان